

Advies

Voorstel van onderwijskwalificatie Graduaat in de podium- en eventtechnieken

AHOVOKS adviseert om, in uitvoering van artikel 15 en 15/1 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, een voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de podium- en eventtechnieken' met 4 afstudeerrichtingen 'beeld en projectie', 'geluid', 'belichting' en 'podiummechanica' te ontwikkelen. Dit voorstel van onderwijskwalificatie omvat de beroepskwalificaties 'podiumtechnicus beeld' (niveau 5), 'podiumtechnicus geluid' (niveau 5), 'podiumtechnicus licht' (niveau 5) en 'podiumtechnicus mechanica' (niveau 5) erkend op 10 februari 2017 door de Vlaamse Regering.

De wenselijkheid van de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie

- De criteria van artikel 15/1, §2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur:

Maatschappelijke, economische en culturele behoefte

Er zijn weinig cijfers en statistische gegevens bekend over de tewerkstelling van technici in de ruime sector (alle activiteiten waarbij een "live" gebeuren voor een publiek wordt verzorgd). Vacaturegegevens geven slechts een erg beperkt beeld omdat zij de talrijke freelance opdrachten en via een netwerk toegekende opdrachten niet meerekenen. Vaak worden de opdrachten ook onder een andere naam geregistreerd (vb. technisch assistent cultuur, klusjesman...) zodat ze niet in de statistieken terecht komen.

Uit een studie uitgevoerd in 2009 door het kenniscentrum Podiumtechnieken van het Rits blijkt dat er in Vlaanderen een groot potentieel is voor tewerkstelling van deze profielen: 279 cultuurcentra en schouwburgen, 156 gesubsidieerde theater- en muziekgezelschappen (+ onbekend aantal niet-gesubsidieerde gezelschappen), 976 verhuurbedrijven, talrijke festivals, publieksevenementen en dergelijke... Hieruit valt af te leiden dat er voldoende tewerkstellingsmogelijkheden zijn voor een podium- en eventtechnicus op niveau 5.

De onderwijskundige en opvoedkundige context

De opleiding graduaat in de podium- en eventtechnieken heeft een plaats in het huidige aanbod. De onderliggende opleidingen focussen voornamelijk op uitvoerende werkzaamheden bij het installeren en bedienen van licht en geluid tijdens een voorstelling. Deze graduaatsopleiding gaat een stap verder. In deze opleiding zal men met meer autonomie en in overleg met verschillende betrokkenen actief meedenken om tot een geslaagde voorstelling te komen. Dit vraagt een goede planning en organisatie, waarbij soms ook een beperkt team van medewerkers moet worden aangestuurd. Er is een meer diepgaande kennis van de verschillende systemen en installaties noodzakelijk. Zowel technische als organisatorische kennis wordt verdiept ten opzichte van onderliggende niveaus. Omdat de beroepskwalificaties ingeschaald werden op VKS-niveau 5 sluit het eveneens aan bij het niveau van de graduaatsopleidingen. De beroepskwalificaties die deze opleiding omvat, verdiepen de achtergrond van bepaalde technieken en leiden tot meer specialisatie in respectievelijk licht, beeld, geluid en mechanica.

Continuïteit in de (studie)loopbaan

Zowel onderliggend (tso en secundair volwassenenonderwijs), als bovenliggend (PBA) is er een aanbod binnen het interessedomein podiumtechnieken. De kennis en technieken worden steeds verdiept doorheen de studieloopbaan. De schoolverlatersstudie geeft aan dat de doorgedreven technische opleidingen een goede aansluiting hebben op de arbeidsmarkt. Op basis hiervan kan verondersteld worden dat ook voor de graduaatsopleiding in de podium- en eventtechnieken de doorstroom naar de arbeidsmarkt vlot zal verlopen. Doorstroom naar een verwante professionele bacheloropleiding is ook een optie. De graduaatsopleiding vervolledigt de leerladder binnen het interessedomein podiumtechnieken.

Verwachte instroom en uitstroom

De verwachte in- en uitstroom voor de opleiding vanuit aanpalende opleidingen is voldoende. Vanuit het secundair onderwijs is er een veelheid aan richtingen van waaruit leerlingen kunnen instromen in deze opleiding. Dit kan niet enkel vanuit richtingen binnen het interessedomein podiumtechnieken, maar ook vanuit andere technische richtingen. Verder is deze graduaatsopleiding ook een opvangnet voor jongeren die een gerelateerde professionele bacheloropleiding vroegtijdig stopzetten. Tot slot kan deze opleiding ook een zij-instroom kennen.

Beschikbare materiële en financiële middelen en expertise en mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen, arbeidsmarkt of bedrijfsleven indien vereist

In het veld is er veel expertise en zijn er veel middelen beschikbaar waarvan de graduaatsopleiding gebruik kan maken. De hogescholen die geïnteresseerd zijn om deze graduaatsopleiding in te richten, organiseren momenteel aanpalende opleidingen en hebben up-to-date infrastructuur en een uitgebouwd (bedrijven)netwerk. Andere opleidingspartners zoals VDAB zouden ook ingezet kunnen worden voor (deel)elementen van de opleiding. Verder ondersteunt de sector de opleidingen in natura, door het uitlenen van locaties, materiaal en expertise.

De studieomvang uitgedrukt in studiepunten

De studieomvang van het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de podium- en eventtechnieken' bedraagt 120 studiepunten. Rekening houdend met de inhoudelijke differentiatie tussen de beroepskwalificaties waaruit het voorstel van onderwijskwalificatie bestaat, wordt de omvang van elke afstudeerrichting geschat op 30% van het totaal aantal studiepunten.

De benaming van de opleiding, de mogelijke (toekomstige) afstudeerrichtingen en het studiegebied in het hoger beroepsonderwijs waartoe de opleiding behoort

De hbo5-opleiding krijgt de benaming 'graduaat in de podium- en eventtechnieken' met afstudeerrichtingen 'beeld en projectie', 'geluid', 'belichting' en 'podiummechanica'. De opleiding wordt ondergebracht in het studiegebied 'muziek en podiumkunsten'.

De verwantschap met bestaande hbo5-opleidingen

Het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de podium- en eventtechnieken' is inhoudelijk niet verwant met een bestaande hbo5-opleiding. De hbo5-opleiding, die leidt tot de onderwijskwalificatie 'graduaat in de podium- en eventtechnieken', is een nieuwe opleiding.

Peter Parmentier
Administrateur-generaal AHOVOKS

6 juli 2020